

СЕМАНТИЧНА ЕВОЛЮЦІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ ЛЕКСИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Довженко І. В.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу
Державний торговельно-економічний університет
вул. Кіото, 19, Київ, Україна
orcid.org/0000-0003-2972-1787
i.dovzhenko@knute.edu.ua*

Дячук Л. С.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу
Державний торговельно-економічний університет
вул. Кіото, 19, Київ, Україна
orcid.org/0000-0002-0076-5236
l.dyachuk@knute.edu.ua*

Білоус Н. П.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу
Державний торговельно-економічний університет
вул. Кіото, 19, Київ, Україна
orcid.org/0000-0002-2119-8701
n.bilous@knute.edu.ua*

Ключові слова: *семантична еволюція, англійська лексика, неологізми, цифрові терміни, глобалізація, соціальні мережі, штучний інтелект, семантичний зсув.*

У статті здійснено комплексний аналіз сучасних тенденцій семантичної еволюції англійської лексики в умовах глобалізації та цифровізації як ключових чинників мовної динаміки ХХІ століття. Розглянуто семантичні зміни як багаторівневий процес формування нових значень, зумовлений взаємодією екстралінгвістичних і внутрішньомовних факторів. Особливу увагу приділено впливу інтернет-комунікацій, соціальних мереж, медіапростору та технологій штучного інтелекту на трансформацію значень слів, появу цифрових неологізмів і адаптацію запозиченої лексики. Дослідження базується на поєднанні когнітивного, соціолінгвістичного, лексико-семантичного та корпусного підходів, що дозволяє простежити механізми формування нових лексичних значень у сучасному англомовному середовищі. Показано, що глобалізація сприяє поширенню англійської мови як лінгва франка, активній інтеграції міжмовних концептів, культурному обміну та розширенню семантичного потенціалу вже наявних лексем, тоді як цифровізація значно прискорює процес неологізації та появу нових значень у професійних і повсякденних комунікативних практиках. Також систематизовано основні типи семантичних трансформацій сучасної англійської мови, зокрема розширення й звуження значення, метафоризацію, метонімію, полісемію, позитивні та негативні конотаційні зрушення, формування семантичних неологізмів, а також процеси адаптації запозичень і семантичного зсуву. Проілюстровано прикладами цифрових термінів, сленгових одиниць

і технічної лексики, що активно функціонують у соціальних мережах, онлайн-платформах і сфері штучного інтелекту. Визначено ключові чинники, які стимулюють семантичні зміни, серед яких міжнародна комунікація, розвиток технологій, медіавплив, глобальна мобільність та трансформація соціальних практик. Окреслено основні виклики сучасних семантичних досліджень, зокрема швидкість появи нових значень, нестабільність цифрової лексики, залежність від контексту та складність типологізації змін. Отримані результати підтверджують високу адаптивність англійської мови та її здатність оперативно реагувати на культурні й технологічні трансформації глобалізованого світу.

SEMANTIC EVOLUTION OF ENGLISH VOCABULARY IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION AND DIGITALIZATION

Dovzhenko I. V.

*PhD in Education, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Foreign Philology and Translation
State University of Trade and Economics
Kyoto str., 19, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0003-2972-1787
i.dovzhenko@knute.edu.ua*

Diachuk L. S.

*PhD in Philology, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Foreign Philology and Translation
State University of Trade and Economics
Kyoto str., 19, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0002-0076-5236
l.dyachuk@knute.edu.ua*

Bilous N. P.

*PhD in Philology, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Foreign Philology and Translation
State University of Trade and Economics
Kyoto str., 19, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0002-2119-8701
n.bilous@knute.edu.ua*

Key words: *semantic evolution, English vocabulary, neologisms, digital terms, globalization, social media, artificial intelligence, semantic shift.*

The article provides a comprehensive analysis of contemporary trends in the semantic evolution of English vocabulary under the conditions of globalization and digitalization as key drivers of linguistic dynamics in the twenty-first century. Semantic change is examined as a multi-level process of the formation of new meanings resulting from the interaction of extralinguistic and intralinguistic factors. Particular attention is paid to the impact of internet communication, social media, the media space, and artificial intelligence technologies on the transformation of word meanings, the emergence of digital neologisms, and the adaptation of borrowed vocabulary. The study is based on an integrated approach combining cognitive, sociolinguistic, lexical-semantic, and corpus methodologies, which makes it possible to trace the mechanisms of new lexical meaning formation in the contemporary English-speaking environment. It is demonstrated that globalization promotes the spread of English as a lingua franca, the active integration of cross-linguistic

concepts, cultural exchange, and the expansion of the semantic potential of existing lexemes, while digitalization significantly accelerates the process of neologization and the emergence of new meanings in professional and everyday communicative practices.

The main types of semantic transformations in modern English are systematized, including semantic broadening and narrowing, metaphorization, metonymy, polysemy, positive and negative evaluative shifts, the formation of semantic neologisms, as well as processes of loanword adaptation and semantic shift. The analysis is illustrated with examples of digital terms, slang units, and technical vocabulary actively used in social networks, online platforms, and the field of artificial intelligence. Key factors stimulating semantic change are identified, such as international communication, technological development, media influence, global mobility, and the transformation of social practices. The major challenges of contemporary semantic research are outlined, including the rapid emergence of new meanings, the instability of digital vocabulary, context dependence, and the complexity of classifying types of semantic change. The findings confirm the high adaptability of the English language and its ability to respond swiftly to cultural and technological transformations in the globalized world.

Постановка проблеми. У другій половині ХХ – на початку ХХІ століття англійська мова переживає безпрецедентні зміни, зумовлені прискоренням глобалізаційних процесів та стрімким розвитком цифрових технологій. Її лексична система, що завжди вважалася динамічною та відкритою, нині демонструє особливо інтенсивну еволюцію, яка охоплює як семантику наявних одиниць, так і появу принципово нових лексичних форм. Глобальні соціальні, економічні та культурні трансформації сприяють тому, що англійська стає універсальним засобом комунікації у міжнародних контактах, науковому дискурсі, масовій культурі та цифровому середовищі. Це, у свою чергу, спричиняє активні процеси пересмислення значень слів, формування нових семантичних відтінків, а також інтеграцію запозичень і неологізмів, народжених у сфері інформаційних технологій.

Цифровізація сучасного суспільства, яка охоплює всі сфери людської діяльності – від освіти до бізнесу й соціальних взаємодій, – зумовила появу сотень нових термінів і понять, що швидко входять у повсякденний лексикон англомовних користувачів. Більше того, цифрові платформи та соціальні мережі створили унікальне комунікативне середовище, у якому лексичні інновації поширюються миттєво, долаючи географічні та культурні межі. Нові семи, що формуються у значеннях слів, часто пов'язані з метафоризацією, узагальненням, звуженням або розширенням семантики.

Глобалізація, яка сприяє інтенсивному міжкультурному обміну, також відіграє ключову роль у зміні значення англійських лексем. Англійська давно перестала бути просто мовою носіїв – вона стала глобальним інструментом, що адаптується

до культурних, соціальних та професійних потреб мільярдів людей по всьому світу. Як наслідок, слова і значення «мігрують» між мовами та культурами, формуючи феномен глобальної англійської (Global English) і численних локальних варіантів, у яких англійська лексика може зазнавати нових смислових нашарувань. У цьому контексті важливо відзначити роль запозичень, гібридизації мовних одиниць та появи змішаних дискурсів, зумовлених інтернаціоналізацією комунікації.

Семантична еволюція англійської лексики у глобалізованому та цифровому світі є не просто лінгвістичним явищем – вона відображає ширші зміни в соціумі, мисленні та культурних практиках сучасної людини. Аналіз цих процесів дає змогу простежити, як соціальні та технологічні чинники впливають на мовну картину світу, формують нові комунікативні моделі та сприяють формуванню універсального лексичного простору. Саме тому вивчення семантичної динаміки англійської лексики в умовах глобалізації та цифровізації є важливим напрямом сучасних лінгвістичних досліджень, що дозволяє глибше зрозуміти механізми мовних змін і їх вплив на міжнародну комунікацію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні дослідження семантичної еволюції англійської лексики демонструють, що глобалізація та цифровізація стали ключовими чинниками активної трансформації значень і появи нових лексичних одиниць. У цьому контексті важливо проаналізувати наукові праці останніх років, у яких зарубіжні та українські дослідники висвітлюють різні аспекти цих мовних змін.

Так, у статті “Analysis of Semantic Change from a Lexical Perspective” К. Чен розглядає семантичну еволюцію як універсальний лінгвістичний

процес, що відбувається під впливом соціальних, культурних та когнітивних чинників. Дослідник виокремлює п'ять основних типів семантичних змін і наголошує на ролі глобальних комунікацій у прискоренні цих процесів. Хоч робота має теоретичний характер, вона створює концептуальну базу для аналізу сучасних змін у англійській лексиці в умовах цифровізації та глобалізації [Chen, 2024].

Вітчизняна дослідниця О. Шевченко досліджує появу та закріплення неологізмів у англійській мові, ґрунтуючись на матеріалах сучасних лексикографічних джерел, зокрема Oxford English Dictionary. Авторка аналізує, як глобальні тенденції, цифрова культура та міжкультурні контакти впливають на формування нових значень англійських лексем. Дослідження підкреслює, що семантичні зміни не є випадковими, а відображають трансформацію світогляду й соціальних практик у глобалізованому суспільстві [Шевченко, 2025].

С. Никопорець, І. Степанова, Н. Гадайчук, В. Дерун та С. Медведєва аналізують англійські неологізми, пов'язані зі сферою штучного інтелекту та цифрових технологій, підкреслюючи їхню швидку появу та зміну значень. Автори також вивчають особливості передачі таких термінів українською мовою, демонструючи, як глобальні цифрові концепти входять у лексичну систему іншої мови [Nykyporets, et al., 2024].

І. Калиновська та співавтори праці “Неологізми у сфері штучного інтелекту: стратегії та способи перекладу з англійської мови українською” аналізують англійські неологізми, пов'язані зі сферою штучного інтелекту та цифрових технологій, підкреслюючи їхню швидку появу та зміну значень. Автори також вивчають особливості передачі таких термінів українською мовою, демонструючи, як глобальні цифрові концепти входять у лексичну систему іншої мови [Калиновська та ін., 2025].

Попри наявність значної кількості досліджень, тема семантичних змін залишається актуальною, оскільки процеси глобалізації та цифровізації постійно породжують нові лексичні одиниці та нові семантичні трансформації, які потребують оновленого аналізу. Стрімкий розвиток штучного інтелекту, цифрових платформ та міжкультурної комунікації створює умови, за яких семантична еволюція англійської мови ніколи не зупиняється, а отже вимагає подальших лінгвістичних досліджень.

Мета дослідження – визначити особливості та тенденції семантичної еволюції англійської лексики під впливом глобалізаційних процесів і цифрової комунікації, а також з'ясувати механізми формування нових лексичних значень у сучасному мовному просторі. Об'єкт дослідження – семан-

тичні процеси в англійській лексиці в умовах глобалізації та цифровізації. Предмет дослідження – типи, механізми та закономірності семантичних змін англійських лексем, спричинених впливом цифрових технологій, інтернет-комунікацій і глобального культурного середовища.

Завдання дослідження: проаналізувати теоретичні підходи до вивчення семантичних змін у сучасній лінгвістиці, визначити вплив цифрової комунікації та інтернет-середовища на семантичну еволюцію англійської лексики, систематизувати основні типи семантичних трансформацій сучасної англійської мови, охарактеризувати приклади сучасних цифрових неологізмів та семантичних інновацій в англійській мові і на основі аналізу виявити механізми формування нових лексичних значень у глобалізованому цифровому просторі, а також визначити проблеми та виклики дослідження семантичних змін у швидкозмінному цифровому середовищі.

У дослідженні застосовуються комплексні методи, що дозволяють всебічно проаналізувати семантичну еволюцію англійської лексики: описовий метод використовується для систематизації та інтерпретації лексичних одиниць, порівняльно-зіставний – для виявлення відмінностей у семантичних трансформаціях у різних мовних середовищах, метод семантичного та контекстуального аналізу дозволяє визначати типи зрушень і значення слів у цифрових і соціальних контекстах, лексикографічний і корпусний аналіз забезпечують фіксацію нових неологізмів та частотності їх уживання, а статистичний метод використовується для кількісної обробки матеріалу та визначення тенденцій змін.

Виклад основного матеріалу. Семантичні зміни розглядаються як багаторівневий складний процес формування нових лексичних дефініцій, що характеризується супутньою динамікою семантичної структури слова. Зазначена динаміка формується як результат впливу позамовних та внутрішньомовних факторів і чинить значущий вплив на загальну лексико-семантичну систему мови, наділяючи її якостями відкритості, адаптивності, динамічності [Колоїз, 2004].

Семантичні зміни – це процеси, у ході яких змінюється значення слів чи їхніх смислів у мові з часом. Вони виникають у результаті історичної динаміки мови, коли семантика вже існуючих слів модифікується – значення можуть додаватися, зникати або трансформуватися під впливом соціальних, культурних, психологічних та інших чинників.

Сучасні дослідження в області досліджуваної тематики поєднують когнітивний, соціолінгвістичний та корпусний підходи, щоб комплексно пояснити семантичні зміни. Так, історико-фі-

дологічний підхід є одним із найдавніших способів аналізу семантичних змін. Він базується на вивченні історичних текстів, етимології слів та лексикографічних джерел, таких як Oxford English Dictionary, що містить історичні цитати та приклади змін значень. Цей підхід дозволяє реконструювати попередні значення слів і простежити напрями їхньої трансформації у різні періоди, проте менш ефективний для швидких змін сучасної цифрової епохи.

Лексична семантика розглядає значення слів, їхню внутрішню структуру та взаємозв'язки в мовній системі. Вона дозволяє класифікувати семантичні зміни на типи: розширення або звуження значення, метафоризацію, метонімію, ослаблення або посилення оцінки, а також зміни конотацій. Цей підхід забезпечує систематизацію і класифікацію змін значень, допомагаючи дослідникам описувати закономірності семантичної еволюції.

Когнітивна лінгвістика пояснює зміни значень через когнітивні схеми, концептуальні метафори та досвід носіїв мови. Багато сучасних семантичних трансформацій відбуваються за принципом метафоризації та переносу концептів із однієї сфери в іншу. Когнітивний підхід дозволяє зрозуміти, чому певні метафори є стабільними та повторюваними у мовній практиці.

Соціолінгвістика розглядає семантичні зміни як результат впливу соціальних груп, культурних норм і комунікаційних практик. Значення слів може варіювати залежно від віку, професії, субкультури чи соціального контексту. Соціальні мережі та онлайн-комунікації прискорюють поширення нових значень.

Корпусна лінгвістика використовує великі електронні бази текстів (COCA, BNC, NOW) для аналізу частотності слів, колокацій та контекстуальних значень. Вона дозволяє не лише описувати семантичні зміни, а й кількісно оцінювати їх поширеність, відстежувати появу нових значень у цифровому середовищі та визначати тенденції розвитку сучасної англійської лексики.

Прагматичний підхід підкреслює роль контексту, намірів мовця та жанру тексту у формуванні значень. Дискурс-орієнтований аналіз дозволяє вивчати, як значення виникають та змінюються всередині конкретних текстів і дискурсів, наприклад, у блогах, мемах, форумах та медіа, що особливо важливо для сучасної цифрової лексики.

Такий синтез враховує когнітивні механізми, соціальні фактори та емпіричні дані, що дозволяє аналізувати складні процеси змін значень у цифровій лексиці та глобалізованому англомовному просторі.

Варто підкреслити, що у процесі глобалізації англійська мова стала *лінгва франка* для між-

народного спілкування, що сприяє поширенню лексичних запозичень, міжкультурних контактів і появи нових термінів через активні міжнародні контакти, торгівлю, масову культуру та міжмовне взаємодію різних мовних спільнот. Глобалізація прискорює інтеграцію слів з інших мов, веде до адаптації нових значень і розширення функцій існуючих лексем завдяки обміну культурними концептами та комунікаційними практиками. Такі процеси описано у дослідженні М. Бахтійорової [Baxtiyorova, 2025], яке підкреслює роль глобалізації у динамічній еволюції англійської лексики, зокрема через міжнародну торгівлю, міграцію та міжкультурну комунікацію, що сприяє появі нових термінів і семантичних зрушень у мові. Крім того, дослідження І. Оушахона [Oyshaxon, 2025] вказує, що цифрове середовище та інтернет-комунікація не лише створюють нові слова, а й змінюють значення вже існуючих через метафоричне розширення, перехід у цифрові контексти та соціокультурну інтерпретацію, що спричиняє ширше вживання та нові семантичні функції лексем.

Нами було визначено основні чинники впливу глобалізації та цифровізації на формування нових лексичних значень:

1. Міжнародна комунікація та культурний обмін, що сприяє появі та запозиченню нових значень й термінів;
2. Інтернет і цифрові технології, що стимулюють неологізмизацію та семантичні зсуви під впливом онлайн-практик;
3. Медіа та соціальні платформи, які сприяють швидкому поширенню нових лексичних значень у глобальному масштабі;
4. Технологічні інновації, що породжують спеціалізовану термінологію й нові концептуальні значення.

Існує дещо інша класифікація причин семантичних змін, в якій виділяють первинні, екстралінгвістичні причини, обумовлені потребою тих, хто спілкується, повідомляти і висловлювати свої думки і почуття і вторинні, інтралінгвістичні причини. До первинних, екстралінгвістичних причин належать: – когнітивні (обумовлені розвитком мислення, пізнавальної діяльності людини, необхідністю називати і висловлювати поняття; сюди слід віднести і так звані «соціальні» причини – тобто зміни, викликані змінами у розвитку суспільства, цивілізації); – емотивні (усі фактори семантичних змін, обумовлені потребою тих, хто говорить, висловлювати свої почуття. До вторинних, інтралінгвістичних причин належать синтагматичні і парадигматичні причини. Серед синтагматичних причин виділяють: – вплив перемінного контексту (звуження, розширення, зміщення контексту); – вплив граматичної функції; – “зара-

ження”; – еліпси; – вплив постійного контексту. Серед парадигматичних причин виділяють наступні: – вплив звукової аналогії; – вплив звукового символізму; – зіткнення омонімів; – зіткнення синонімів; – наслідок конфлікту між несумісними значеннями слова; – вплив інших системних відношень в лексичі [Літвінова, 2019].

Наш досвід свідчить, що останнім часом фіксуються наступні типи семантичних трансформацій англійських лексем:

1. Розширення значення (*generalization / broadening*) – цей тип трансформації відбувається, коли слово з початково вузьким значенням з часом набуває ширшого семантичного поля. Наприклад, *message* означає будь-яке цифрове повідомлення, *platform* – різні цифрові сервіси, *network* – не лише фізичні мережі, а й соціальні, *device* – будь-який гаджет, *stream* – медіапотік, *driver* – програмний драйвер, *interface* – цифровий UI/UX, *session* – сесія в веб-додатку, *channel* – цифрові канали комунікації, *login* – дія входу в будь-яку систему.

2. Звуження значення (*specialization / narrowing*) – деякі слова, які раніше мали широке коло значень, з часом стають більш спеціалізованими у конкретній сфері. Це часто трапляється у технічній чи професійній лексичі, де загальні терміни набувають точного, вузького значення. Такий тип зміни також відзначається в сучасних семантичних дослідженнях як один із ключових способів, яким слова адаптуються до нових умов використання. Наприклад, *app* нині означає мобільні або веб-програми, *cloud* – комп’ютерне сховище, *feed* – стрічку новин, *tag* – хештег у соцмережах, *bug* – технічну помилку, *log* – комп’ютерний журнал, *cache* – кеш, *frame* – відеофрейм, *link* – гіперпосилання, *screen* – цифровий дисплей.

3. Метафоризація (*metaphor*) означає перенос значення із однієї сфери в іншу на основі аналогії чи асоціації. Наприклад, *cloud* – хмара як сховище, *stream* – потік медіаконтенту, *desktop* – віртуальний робочий стіл, *thread* – ланцюжок повідомлень, *feed* – стрічка новин, *window* – вікно у UI, *folder* – цифрова папка, *virus* – шкідливе ПЗ, *bot* – автоматизований скрипт, *streamline* – спрощувати процес.

4. Метонімія (*metonymy*). У цьому випадку значення слова змінюється за рахунок логічного зв’язку між поняттями (наприклад, частина ↔ ціле). У сучасному англійському мовленні широко помітна метонімія в нових медійних та корпоративних контекстах. Наприклад, *Hollywood* позначає всю кіноіндустрію, *Wall Street* – фінансові установи, *Silicon Valley* – ІТ-галузь, *the crown* – монархію, *the press* – ЗМІ, *the net* – Інтернет, *the cloud* – цифрове сховище, *the platform* – цифровий сервіс.

5. Полісемія та множинні значення (*polysemy*). Семантична еволюція часто призводить не до повної зміни значення, а до того, що слово набуває декількох одночасно уживаних значень (полісемія). Дослідження [Abduvasitov, 2025], показують, що полісемія є тісно пов’язаною із семантичними змінами, оскільки нові значення нашаровуються над існуючими. Наприклад, *post* може означати лист, посаду чи публікацію в соцмережах; *share* – ділитись, частка інвестицій, репост; *drive* – водити, накопичувач даних, мотивація; *stream* – потік води, медіа чи подій; *link* – фізичний зв’язок чи гіперпосилання; *feed* – їжа або стрічка новин; *user* – споживач або користувач ПЗ; *network* – соціальна чи комп’ютерна мережа; *app* – програма або функція системи; *connection* – зв’язок, контакт чи мережеве підключення.

6. Позитивне і негативне означення (*amelioration & pejoration*). Цей тип змін полягає у зміщенні оцінної складової значення слова: деякі терміни набувають позитивної конотації (*amelioration*), інші – негативної (*pejoration*). Хоч такі зміни описані класично в історичній семантиці, вони також продовжують фіксуватися в сучасних контекстах, зокрема у словах популярної культури та інтернет-лексики. Наприклад, *geek* – від «дивак» до «цінний спеціаліст», *nerd*, *lit*, *sick*, *bad*, *dope*, *cool*, *bomb*, *savage*, *fire* набули позитивного відтінку. Пежерація – погіршення значення, наприклад: *hacker* (з легального кодера до злочинця), *spam*, *troll*, *loser*, *lame*, *plastic*, *clown*, *phony*, *junk*, *crash* – мають негативні конотації у сучасному контексті.

7. Семантичні неологізми (*novel semantic formations*). Це можуть бути терміни, що виникають у цифровому контексті й швидко стають частиною активного словника, наприклад, *to stream* – транслювати медіа, *to tweet*, *to binge*, *ghosting*, *cancel culture*, *deepfake*, *quantum supremacy*, *metaverse*, *AI-generated*, *NFT*. Ці слова або набули нового значення, або з’явилися зовсім як частина сучасного цифрового лексикону. Семантичні інновації саме цього типу активно обговорюються в сучасних філологічних публікаціях, особливо коли йдеться про вплив соціальних дискурсів.

8. Адаптація запозичень та семантичний зсув. Адаптація – це процес, у ході якого слова, запозичені з інших мов, набувають нових значень або змінюють свої значення під впливом мовного середовища та культурного контексту. Часто такі слова зазнають семантичного зсуву – трансформації початкового значення, щоб відповідати специфіці нової мови, комунікативним потребам та соціокультурним умовам. Наприклад, *startup* – від бізнес-терміну “новий бізнес” → сучасне значення “інноваційна молода компанія”, *freelancer* – віль-

ний найманець → працівник на проєктній основі, переважно у цифрових сферах, *influencer* – нове слово, запозичене зі сфери маркетингу → особа, що впливає на аудиторію у соцмережах, *viral* – від вірусний → широко поширений у соцмережах контент, *user-friendly* – калька, що набуває сталого значення → зручний для користувача, *brainstorming* – від шторм думок → техніка генерації ідей у командній роботі.

Варто зауважити, що під впливом інтернет-комунікацій, соціальних мереж і технологій штучного інтелекту у сучасній англійській мові активно формується новий пласт лексики – цифрові неологізми. Ці терміни з'являються внаслідок необхідності описати нові явища, технології та практики, що не мали прямих аналогів у традиційній мові.

Основними джерелами таких новоутворень, на нашу думку, є соціальні медіа, платформи обміну контентом, месенджери, онлайн-ігри та штучний інтелект.

Серед ключових тенденцій формування неологізмів виокремлюємо наступні:

1. Семантичне запозичення та калькування – терміни або конструкції активно запозичуються з технологічного, бізнесового та цифрового середовища, наприклад: *AI-generated content* (контент, створений штучним інтелектом), *deepfake* (змонтоване відео із заміною образу), *metaverse* (цифровий простір із інтерактивними середовищами).

2. Словотворчі неологізми – нові слова утворюються за допомогою афіксації, складання та скорочення: *binge-watch* (перегляд великої кількості серій поспіль), *ghosting* (ігнорування контакту у соцмережах), *unfriend* (видалити зі списку друзів), *selfie* (фотографія самого себе), *influencer* (особа, що впливає на аудиторію у соцмережах).

3. Сленгові цифрові терміни – поширення через соцмережі призводить до появи неформальних термінів із метафоричним змістом: *viral* (щось, що швидко поширюється), *lit* (дуже добре, круто), *simp* (людина, що надмірно доглядає за кимось в інтернеті), *cap/no cap* (обман/чесність), *stan* (фанат у глибокому сенсі).

4. Технічні терміни штучного інтелекту – зростання застосування AI стимулює появу лексики, пов'язаної із алгоритмами, автоматизацією та цифровим аналізом даних, наприклад, *machine learning*, *neural network*, *chatbot*, *prompt engineering*, *deep learning*.

5. Меметичні та ігрові неологізми. Поширення інтернет-мемів та ігрових практик породжує власну лексику: *noob* (новачок), *AFK* (away from keyboard – відсутній за клавіатурою), *clout* (вплив або популярність), *mete*, *pog* (вираження захоплення).

Очевидним залишається той факт, що інтернет-комунікації, соціальні мережі та штучний інтелект значно прискорюють появу неологізмів і цифрових термінів, формуючи динамічну лексику з новими семантичними відтінками. Однак дослідження семантичної еволюції англійської мови стикається з викликами. По-перше, цифрові технології, соціальні мережі та штучний інтелект призводять до надзвичайно швидкого виникнення нових слів і значень, водночас це ускладнює їхнє систематичне дослідження, адже словники та наукові джерела часто не встигають фіксувати актуальні неологізми. По-друге, нові терміни та неологізми часто швидко змінюють значення в залежності від платформи, аудиторії чи контексту. По-третє, глобалізація призводить до активного запозичення та калькування, а також до появи англіцизмів у інших мовах, що може ускладнювати визначення «оригінального» значення англійських лексем і створює проблеми при класифікації типів семантичних змін. По-четверте, нова цифрова лексика часто поєднує кілька типів семантичних трансформацій одночасно: метафоризацію, метонімію, полісемію, що ускладнює точну типологізацію і вимагає гнучких методологій. По-п'яте, складно передбачити подальшу еволюцію цифрової лексики через постійні технологічні та соціальні зміни складно. Ці явища підкреслюють, що англійська мова адаптується до цифрового світу, створюючи терміни, що одночасно описують технологічні процеси, нові соціальні практики та культурні явища.

Висновки і перспективи подальших розробок. Семантична еволюція англійської мови у XXI столітті значною мірою визначається процесами глобалізації та цифровізації. Глобалізація сприяє поширенню англійської як мови міжнародного спілкування, стимулюючи появу нових запозичень, інтеграцію міжмовних концептів і розширення значень існуючих слів. Цифровізація та розвиток інтернет-комунікацій прискорюють появу неологізмів і термінів, пов'язаних із технологіями, соціальними мережами та штучним інтелектом, що відображає адаптацію мови до нових соціальних, культурних та професійних умов.

Дослідження сучасних лексичних трансформацій показує, що найбільш поширеними є розширення і звуження значень, метафоризація, метонімія, полісемія, а також формування семантичних неологізмів. Особливу увагу заслуговує адаптація запозичень та міжмовних впливів, які стимулюють семантичний зсув та збагачення англійської лексики новими смисловими функціями. Водночас дослідження стикається з низкою викликів: швидкість появи нових слів, нестабільність значень, вплив соціокультурного контексту, обмеже-

ність корпусних даних і складність класифікації типів змін. Незважаючи на це, сучасна англійська мова демонструє високу гнучкість, здатність до самовдосконалення та оперативного реагування на культурні й технологічні зміни. Вивчення цих процесів є важливим для розуміння механізмів мовної динаміки та прогнозування подальшої еволюції англійської лексики в глобалізованому цифровому середовищі.

Перспективою подальших розробок є дослідження ролі глобалізації та англійської мови як лінгва франка, що сприяє семантичним запозиченням, спрощенню або універсалізації значень у міжнародному спілкуванні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Калиновська І. М., Карпіна О. О., Рогач О. О. Неологізми у сфері штучного інтелекту: стратегії та способи перекладу з англійської мови українською. *Академічні студії: Гуманітарні науки*. 2025. Вип. 2. С. 110–117.
2. Колоїз Ж. В. Семантичні неологізми як результат семантичної деривації. *Актуальні проблеми філології і методики викладання мов*. 2004. С. 54–61.
3. Літвінова Н. В. Причини, види та засоби семантичних змін у слові. *Львівський філологічний часопис*. 2019. Вип. 5. С. 76–80.
4. Поліщук О. С., Струтинська Т. Р., Батеньова І. Г. Семантичні зміни в українській та англійській лексиці під впливом суспільно-політичних процесів. *Академічні студії: Гуманітарні науки*. 2025. Вип. 1. С. 50–56.
5. Шевченко О. Лексична еволюція: відображення глобальних тенденцій у формуванні та трансформації мовної картини світу. *Мовні і концептуальні картини світу*. 2025. Вип. 1(77). С. 99–124.
6. Abduvasitov A. Semantic Change and Polysemy in the English Language: Mechanisms, Motivations, and Lexical Outcomes. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*. 2025. Vol. 12(07). P. 83–87.
7. Baxtiyorova M. The Evolution of English Vocabulary under the Influence of Globalization. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education*. 2025. Vol. 3(9). P. 190–195.
8. Chen K. Analysis of Semantic Change from a Lexical Perspective. *Journal of Education and Educational Research*. 2024. Vol. 7(3). P. 342–344.
9. Paramata Y., Bolilio A. M., Ahmad R., Lundeto A. Language Change in the Digital Era: Social Media, Globalization, and Technological Impacts on Language Evolution. *Journal of Advance in Language, Literature, and Education*. 2025. Vol.1(2). P. 87–94.
10. Nykyporets S., Stepanova I., Hadaichuk N., Derun V., Medvedieva S. Evolving Expressions: Contemporary Trends in English Phraseology and Their Sociocultural Implications. *Bulletin of Science of Education*. 2024. Vol. 2(20). P. 19–33.
11. Oyshaxon I. The Evolution of English Vocabulary under the Influence of Globalization. *Journal of Multidisciplinary Sciences and Innovations*. 2025. P. 295–298.

REFERENCES

1. Kalynovska, I. M., Karpina, O. O., & Rohach, O. O. (2025) Neolohizmy u sferi shtuchnoho intelektu: stratehii ta sposoby perekladu z anhliiskoi movy ukrainskoiu [Neologisms in the field of artificial intelligence: strategies and methods of translation from English into Ukrainian]. *Akademichni studii: Humanitarni nauky*, vol. 2, pp. 110–117.
2. Koloiz, Zh. V. (2004) Semantychni neolohizmy yak rezultat semantychnoi deryvatsii [Semantic neologisms as a result of semantic derivation]. *Aktualni problemy filolohii i metodyky vykladannya mov*, pp. 54–61.
3. Litvinova, N. V. (2019) Prychyny, vydy ta zasoby semantychnykh zmin u slovi [Causes, types and means of semantic changes in the word]. *Lvivskyi filolohichnyi chasopys*, vol. 5, pp. 76–80.
4. Polishchuk, O. S., Strutynska, T. R., & Batenova, I. H. (2025) Semantychni zminy v ukrainskii ta anhliiskii leksykakh pid vplyvom suspilno-politychnykh protsesiv. *Akademichni studii: Humanitarni nauky*, vol. 1, pp. 50–56.
5. Shevchenko, O. (2025) Leksychna evoliutsiia: vidobrazhennia hlobalnykh tendentsii u formuvanni ta transformatsii movnoi kartyny svitu [Semantic changes in Ukrainian and English lexicons under the influence of socio-political processes]. *Movni i kontseptualni kartyny svitu*, vol. 1(77), pp. 99–124.
6. Abduvasitov, A. (2025). Semantic Change and Polysemy in the English Language: Mechanisms, Motivations, and Lexical Outcomes. *International Multidisciplinary Journal for Research & Development*, vol.12(07), pp. 83–87.
7. Baxtiyorova, M. (2025) The Evolution of English Vocabulary under the Influence of Globalization. *American Journal of Language, Literacy and Learning in STEM Education*, vol. 3(9), pp. 190–195.
8. Chen, K. (2024). Analysis of Semantic Change from a Lexical Perspective. *Journal of Education and Educational Research*, vol. 7(3), pp. 342–344.
9. Paramata, Y., Bolilio, A. M., Ahmad, R., & Lundeto, A. (2025). Language Change in the Digital

- Era: Social Media, Globalization, and Technological Impacts on Language Evolution. *Journal of Advance in Language, Literature, and Education*, vol.1(2), pp. 87–94.
10. Nykyporets, S., Stepanova, I., Hadaichuk, N., Derun V., & Medvedieva S. (2024) Evolving Expressions: Contemporary Trends in English Phraseology and Their Sociocultural Implications. *Bulletin of Science of Education*, vol. 2(20), pp. 19–33.
  11. Oyshaxon, I. (2025) The Evolution of English Vocabulary under the Influence of Globalization. *Journal of Multidisciplinary Sciences and Innovations*, pp. 295–298.

Дата першого надходження статті до видання: 24.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 27.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 10.04.2026